

Презентация

Тақырыбы: Тергеу әрекетін жүргізу барысында
фотографияны қолданудың
ерекшеліктері

Орындаған: Өтеген А

Тобы: ЕП – 14 – 8к

Қабылдаған: Тастанбеков
Б

Тергеу әрекетін жүргізу барысында фото түсірілімдер өте жиі қолданылады. Фототүсірілім объектілеріне: оқиға болған жердің жалпы жағдайы мен оның бөлігі, мәйіт, іздер және басқа да заттай дәлелдемелер жатады.

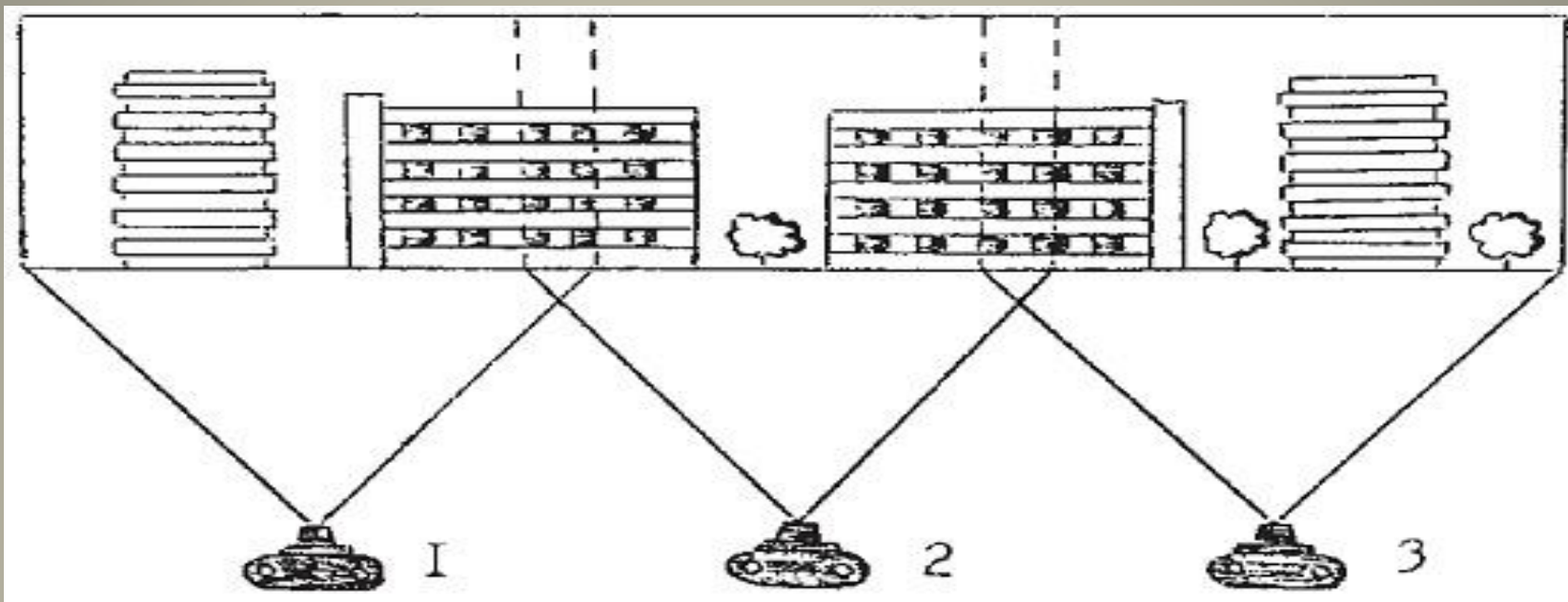
Тергеу қарауын жүргізу кезінде оқиға болған жерді суретке түсіру. Оқиға болған жердің жағдайын және ол жерден табылған қылмыстық іздер мен басқа да заттай дәлелдемелерді дұрыс әрі толық бекіту тергеу әрекетінде қойылатын негізгі талаптардың біріне жатады.

Оқиға болған жерді суретке түсіру келесідей тәртіпте орындалуы тиіс:

а) оқиға болған жер және оның жекеленген бөлігінің жағдайы жөнінде толық мағлұмат алатындай көрнекі түрде түсірілуі шарт;

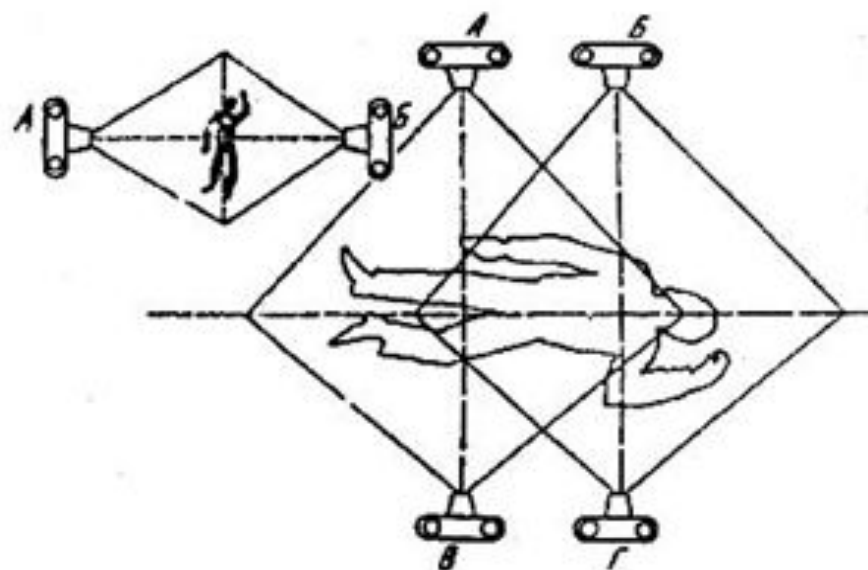
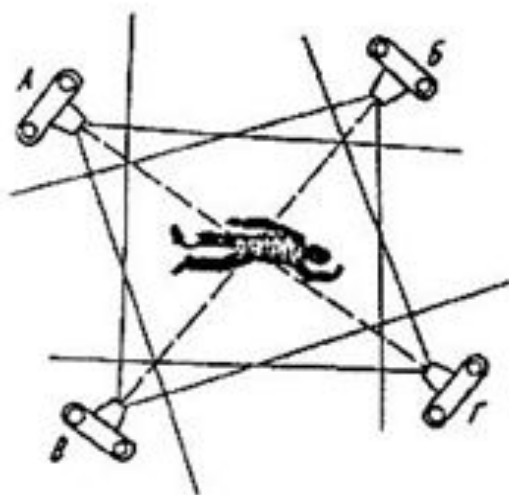
ә) оқиға жағдайы барынша толық, әрі дәлме-дәл түсірілуі қажет;

б) қажет болған жағдайда түсірілген объектілердің көлемі жөнінде мәлімет бере алатындай етіліп (метрлік және масштабты) түсірілуі тиіс.

с охватом окружающей обстановки

фотографирование только трупа

Оқиға болған жерді түсіру келесідей әдіс түрлері арқылы жүзеге асырылады: бағдарлап, шолып, түйінді және детальды түсіру әдістері.

Бағдарлап түсіру - оқиға болған жердің өзін ғана түсіріп қоймай, сонымен қатар айналадағы оған жақын тұрған объектіні де қамтып түсіруге арналған әдіс. Оқиғаның нақты қай жерде болғандығы жөнінде бағдарлап білу мақсатында қолданылатын, яғни оқиға болған жердегі жылжымайтын объектіні оқиғаға, қылмысқа еш қатысы болмаса да айналамен қамтып қоса түсіру әдісі. Мысалы: жол-көлік оқиғасы болған жағдайда оқиға болған жердегі жол белгілерінің қоршаулары, оған жақын орналасқан жылжымайтын объектілер қосатүсіріледі.

Шолып түсіру - бұл оқиға болған жерді қоршаған айналасынсыз тек өзін ғана түсіру әдісі. Бұл әдісті қолдану кезінде фотоаппарат оқиға болған жердің толық көрінуіне немесе оның көпшілік бөлігінің көрінуіне мүмкіндік беретін нүктеге қатысты орналастырылады. Шолып түсіру арқылы оқиға болған жердің жағдайын анықтауға және орналасқан заттар туралы дұрыс түсінік алуға болады.

Түйінді түсіру - оқиға болған жердің жеке учаскілерін және ондағы қылмыстық материалдық белгілерінің барынша көп шоғырланған жерлерін ірі масштабта түсіру әдісі (мысалы: қылмыстың материалдық басым бөлігі, яғни мәйіттің жатқан жері, өрт ошағы және т.б. көрсетіледі).

- Детальды түсіру - бұл жеке іздерді және заттарды өлшеу масштабымен түсіру әдісі. Заттай дәлелдемелер мен іздердің сыртқы белгілерін бейнелеп көрсету үшін детальды түсіру әдісі қолданылады. Детальды түсіру әдісінің объектілеріне: қару-жарақ, оқ, гильза, қылмыс құралдары мен олардың іздері, қол, аяқ, көлік-құралдарының іздері, ұрланған заттар мен өзге де объектілер жатады. Детальды түсіру кезінде фотоаппаратты объектінің тек өзі немесе оның қажетті бөлігі ғана кадрға сиятындай қашықтықта орналастыру қажет. Жергілікті жерде детальды түсіру барысында күн сәулесі түсірілетін объектінің алдына немесе артына емес, тек жанына тұскен кезде ғана нақты, әрі айқын фотосуреттер алынады. Қысқы уақытта фотосуреттер алу үшін сары және қызғылт-сары жарық-фильтрлері қолданылады.

Ғимарат, тұрғын-жай және т.б. жабық жер-лерде детальды түсіру кезінде күн сәулесі терезеден түсіп тұрған жағдайда терезеге мата іліп, қараңғы жерлерді түсіруге есептелген ұстау (выщержка) қолданылады.

Оқиға болған жерді түсіру көп жағдайларда электрлік тұтану шырағы арқылы жарықтандырылады.

Мәйітті түсірудің де өзіндік әдістері бар. Алғашқыда мәйітті қоршаған ортамен қамти отырып бірнеше жағынан түсіреді. Кейіннен мәйіт қоршаған ортасыз тек өзі ғана түсіріледі. Оны түсіру барысында орналасу жай-күйі жағдайыш, денесінің ашық жерлерін және киімін толық бейнелеп көрсетуге аса көңіл белінуі керек. Мәйіт қоршаған ортасыз екі қарама-қарсы жағынан түсіріледі. Түсіру кезінде фотоаппарат объективінің негізгі оптикалық осі мәйіттің ұзына бойлық осіне перпендикулярлы болатындай етіп орналастыру қажет. Сонымен қатар, аппарат объективін төмен қаратып мәйітті жоғарғы жағынан вертикальды түсіру әдісі ұсынылады. Мәйіт табылған ғимарат, үй-жай және т.б. жерлер өте тар болған жағдайда, ол панорамалық әдісті немесе кең бұрышты объективті қолдану арқылы түсіріледі.

Іздер мен заттар - яғни заттай дәлелдемелер олардың табылған жерлері мен орналасу жағдайы, сыртқы құрылысының жалпы және жеке белгілері көрсетіле отырып суретке түсіріледі.

Бастапқыша оқиға болған жердің белгілі бір учаскесінде шоғырланған барлық іздер мен заттар тобы түсіріледі. Елеулі ұзындықтағы учаскедегі іздер тобы (мысалы: аяқ киім, көлік құралдарының іздерінің жолы) панорамалак әдіспен түсіріледі. Содан соң біртекті іздердің ішінен толық әрі нақты түскен іздер іріктелініп алынып, миллиметрлік масштабты сызғыштың көмегімен жеке-жеке суретке түсіріледі.

Нашар көрінетін қолдың майлы іздерінің фототүсірілімі (эйнек, пластмасса, жылтыр бетті заттарда қалдырылған) қараңғы бөлмеде күңгірт әйнекті фотокамерамен 1:1 масштабымен жүзеге асырылады. Қолдың іздері аз форматты аппаратпен («Зенит») ұзартқыш сақиналарды пайдалану арқылы түсіріледі. Күн сәулесінің зиянды әсерін жою үшін, затқа із үшін кесілген кескіні бар қара қағаздың парағын салу қажет. Ізді жарықтандырғыш рефлекторына жарық өткізбейтін қара қағаздан жасалған конусты кигізу арқылы алынатын сәулені қырынан түсіру жолдары ұсынылады. Егер із түссіз материалдарда орналасса, онда оған қарама-қарсы жағынан белгілі бір қашықтықта қара түсті мата немесе қағаз қою қажет. Әйнекте орналасқан із өтпелі жарықтықпен түсірілуі мүмкін. Бұл жағдайда тік тұрған ұстағыш арқылы әйнекті бекітеді және оның үстін із үшін кесілген «маскамен» жабады.

Із жағынан әйнекке қарсы фотоаппарат қояды, қарама-қарсы жағынан қара экран, ал қырынан жарықтандырғыш орналастырылады. Жарық (сәуле) әйнекке 45-60 - бұрышта бағытталады.

Заттар яғни, заттай дәлелдемелер - біріншіден табылған жерінде, ал одан кейін қарама-қарсы (контрастылы) түстегі ортада түсіріледі. Заттың айналасында көлеңкелердің пайда болуын болдыртпау үшін мата немесе қағазды төсеп, мықты қондырғылардың көмегімен түссіз эйнектерді белгілі бір арақашықтыққа орналастырады. Суретке түсірілетін объект эйнектің бетіне қойылады. Жазықтықта түсірілетін заттың жанына миллиметрлік масштаб қойылып фотосуретке түсіріледі. Заттарды түсіру кезінде екі жарықтандыру көздерін қолдану қажет, тікелей - объектінің жалпы контурын керсетіп және қырынан бедерлі белгілері көрінетіндей етіп түсіру керек. Заттай дәлелдемелердің жалпы түрін түсірумен қатар олардың белгілері (шығарылған фабрика маркасы, оның иесінің атауы, нөмері, зақымданған жерлері және т.б.) ірі масштабта түсіріледі.

Фототүсірілім адамдар мен заттарды тануға ұсыну кезінде қолданылады. Алдымен тануға ұсынылатын адамдар мен заттардың жалпы тобы, ал одан кейін танылған адам (фас, профиль) немесе зат (ірі масштабта сызғышпен) жеке-жеке түсіріледі.

Тануға көрсетілетін тұлғалардың немесе заттардың фототүсірілімі, топ мүшелерінің сыртқы түрлерінде ерекше өзгешеліктерді болдырмау туралы заң нұсқаулары талаптарының орындалуын тексерудің бірден-бір тиімді тәсілі болып табылады.

Тінту нәтижесінің бейнесін нақты сақтап қалу және сипаттау үшін тінту жүргізу барысында фототүсірілімдер жасалады. Дәлірек айтқанда, табылған құпия орындар тінту арқылы алынған заттай дәлелдемелер, олардың ерекше белгілері, құнды, бағалы заттар мен қағаздар және т.б. фотосуретке түсіріледі.